

Sygn. akt. V GC 2185/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2021r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu V Wydział Gospodarczy

Przewodnicząca sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2021r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. G.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. i (...) Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

na rzecz powoda P. G. kwotę 1.181,90 zł (jeden tysiąc sto osiemdziesiąt jeden złotych dziewięćdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 maja 2020r. do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo wobec pozwanego (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. w pozostałym zakresie,

3. zasądza od powoda P. G. na rzecz pozwanego (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 352,90 zł (trzysta pięćdziesiąt dwa złote dziewięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania,

4. oddala powództwo wobec (...) Spółki Akcyjnej w W. w całości,

5. zasądza od powoda P. G. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego,

6. zwraca pozwanemu (...) Spółce Akcyjnej w W. kwotę 800 zł (osiemset złotych) z niewykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego uiszczonej przez pozwanego (...) Towarzystwo (...) Spółkę Akcyjną w W.

sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś

Sygn. akt V GC 2185/18

UZASADNIENIE

Powód P. G. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P. w K. wniósł w dniu 28 czerwca 2018r. pozew przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę kwoty 2.386,10 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 listopada 2017r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 7 sierpnia 2017r. miało miejsce zdarzenie drogowe, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki M. (...) o nr rej. (...), którego użytkownikiem była firma (...) w Z.. Odpowiedzialność za przedmiotowe zdarzenie ponosi sprawca posiadający ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...). Podstawą żądania jest pokrycie straty majątkowej polegającej na konieczności wydatkowania środków na najem pojazdu w związku z faktem uszkodzenia pojazdu mechanicznego, z którego poszkodowany mógłby w dotychczasowym zakresie korzystać, gdyby szkoda nie została wyrządzona. Poszkodowany ma prawo dysponować

sprawnym pojazdem przez czas naprawy swojego samochodu, niezależnie od tego, do jakich celów służył mu uszkodzony pojazd. Na czas naprawy uszkodzonego pojazdu poszkodowany korzystał z najmu pojazdu zastępczego N. (...) w firmie (...). Płatny najem auta zastępczego trwał od dnia 25 września 2017r. do 6 października 2017r. – łącznie 11 dni. Był to czas niezbędny do naprawy samochodu poszkodowanego przez warsztat, któremu został to zlecone. Zgodnie z cennikiem umowy najmu pojazdu, ostateczna wysokość czynszu najmu samochodu zastępczego wyniosła 2.878,20 zł, w tym koszty dostawy i odbioru wyniosły 172,20 zł. Ze względu na to, że poszkodowany jest przedsiębiorcą i ma możliwość odliczenia 50% VAT, dochodzona pozewem kwota została o tę wartość pomniejszona. Poszkodowany dokonał zgłoszenia szkody u pozwanego, który nadał jej numer (...). Na podstawie umowy najmu wraz z cesją wierzytelności z dnia 25 września 2017r., w związku z treścią § 6 umowy poszkodowany przelał na rzecz powoda przysługującą mu w stosunku do pozwanego wierzytelność w zakresie zwrotu kosztów najmu samochodu zastępczego. Powód, powołując się na przedmiotową cesję wierzytelności, wezwał pozwanego do zapłaty należności z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego na czas naprawy uszkodzonego pojazdu w wyniku kolizji, której sprawcą był klient pozwanego, wskazując zarazem numer szkody OC. Na skutek tego wezwani pozwany uznał roszczenie do kwoty 223 zł, jednak odmówił wypłaty należności w zakresie pozostałego do zapłaty zobowiązania w kwocie 2.286,10 zł. Pozwany, zdaniem powoda bezprawnie zaniżył wartość odszkodowania wypłaconego z tytułu kompensaty kosztów najmu zastępczego pojazdu.

Do pozwu załączono fakturę VAT nr (...) z 6 listopada 2017r. na kwotę 2.878,20 zł, oświadczenie warsztatu o przebiegu naprawy pojazdu, umowę najmu pojazdu oraz cesji wierzytelności, formularz informacji szkody, protokół zdawczo - odbiorczy i decyzję pozwanego z dnia 20 czerwca 2018r.

W dniu 6 sierpnia 2018r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Kaliszu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem pozwu, sygn. akt V GNc 3473/18.

Pozwany, zachowując ustawowy termin wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. W punkcie V sprzeciwu wniósł o wezwanie do udziału w sprawie ubezpieczyciela sprawcy szkody z 7 sierpnia 2017r., tj. (...) Spółkę Akcyjną w W., zgodnie z art. 194 § 1 k.p.c.

W sprzeciwie podniósł zarzut braku biernej legitymacji procesowej po stronie pozwanego albowiem w przedmiotowej sprawie nie odpowiada za całość szkody z dnia 7 sierpnia 2017r., a jedynie w zakresie zawartej umowy zlecenia, która to umowa została wykonana, bowiem doszło do ustalenia i wypłacenia poszkodowanej oraz powodowi, zgodnie z cesją stosownych świadczeń odszkodowawczych. Pozwany jako ubezpieczyciel poszkodowanej nie odpowiada natomiast za dalsze skutki, bowiem nie przejął on wszystkich praw i obowiązków wynikających z polisy OC sprawcy szkody i w zakresie dalszych żądań odszkodowawczych żądanie winno być skierowane bezpośrednio do ubezpieczyciela sprawcy zdarzenia. Przedmiotem zawartej umowy zlecenia było ustalenie przyczyn i okoliczności powstania szkody, ustalenia osoby bądź osób odpowiedzialnych za powstanie szkody, ustalenia wielkości i rozmiaru szkody, ustalenia wysokości i wypłacenia świadczenia pieniężnego równego w takim rozmiarze i wysokości, jaki wynika z powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz umowy ubezpieczenia OC zawartej przez posiadacza pojazdu, w którym wyrządzono szkodę. Z chwilą wypłaty odszkodowania doszło do wykonania przez zleceniobiorcę jego zobowiązania, a tym samym uzyskał on prawo do świadczenia regresowego w postaci przelewu na jego rzecz roszczenia zwrotnego wypłaconego świadczenia od ubezpieczyciela sprawcy szkody. Pozwany zakwestionował również okres wynajmu pojazdu zastępczego w wymiarze 11 dni jako wartości zawyżonej i nie pozostającej w adekwatnym związku przyczynowo – skutkowym z działaniem sprawcy przedmiotowej szkody, za którego odpowiedzialność ponosi. Przy uwzględnieniu nieskomplikowanej specyfiki uszkodzeń powstałych w pojeździe marki M. (...) -jako auta producenta o dobrze rozwiniętej sieci serwisowej i powszechnej dostępności części zamiennych, prawidłowo ustalił podlegający refundacji okres wynajmu pojazdu zastępczego w wymiarze dwóch dni prawidłowej naprawy pojazdu, uwzględniający okres niezbędny do przeprowadzenia czynności zarówno w zakresie technicznej likwidacji szkody, jak i postępowania likwidacyjnego. Powstałe na skutek kolizji z dnia 7 sierpnia 2017r. kosmetyczne uszkodzenia zarysowanej powierzchni przedniego reflektora, felgi i plastikowej osłony błotnika pojazdu marki M. (...) o nr rej (...) nie eliminowały go z ruchu umożliwiając jego dalszą eksploatację. Nie wymagał on holowania z miejsca zdarzenia

pozostając zdatnym do dalszego bezpiecznego użytkowania, co dodatkowo potwierdziła sama poszkodowana podczas zgłoszenia szkody. Między datą zdarzenia szkodowego (7.08.2017r.) a oddaniem auta do warsztatu (25.09.2017r.) przez 1,5 miesiąca auto poszkodowanej było jezdne, mogło być i było użytkowane. Pozwany zakwestionował również dobową stawkę najmu pojazdu klasy równorzędnej, co uszkodzony – tj. klasy C – w kwocie 200 zł netto – będącej wartością zawyżoną i nieadekwatną wobec warunków cenowych rynku lokalnego. Ponadto pozwany podniósł, że już w ramach internetowego zgłoszenia przedmiotowej szkody dokonanej dnia 7 sierpnia 2017r. informował poszkodowaną o możliwości bezkosztowego najmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem pozwanego oraz zasadach refundacji kosztów samodzielnego najmu w oparciu o określone dobowe stawki najmu uzależnione od segmentu uszkodzonego auta. Pozwany notyfikował także wartości akceptowanych przez pozwanego dobowych stawek za wynajem pojazdu tej samej klasy co uszkodzony (C) w przypadku organizacji najmu we własnym zakresie w ramach wystosowanego pisma informacyjnego z dnia 10 sierpnia 2017r. Poszkodowana jeszcze przed zawarciem umowy najmu pojazdu u podmiotu zewnętrznego miała możliwość wynajmu pojazdu zastępczego na korzystniejszych warunkach cenowych wskazanych przez pozwanego. Cena wynajmu pojazdu została zweryfikowana do kwoty 100 zł netto za jedną dobę - do stawki czynszu najmu, za jaką możliwe było wynajęcie pojazdu zastępczego klasy C za pośrednictwem pozwanego.

Do sprzeciwu załączono akta szkody na płycie CD numer szkody (...).

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko i złożył kolejne wnioski dowodowe.

Postanowieniem z dnia 4 września 2019r., Sąd na podstawie art. 194 § 1 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) Spółkę Akcyjną w W..

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania. Zakwestionował kwotę dochodzoną przez powoda tytułem wydatków poniesionych na najem pojazdu zastępczego zarówno w zakresie okresu najmu za jaki powód domaga się odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego, jak i stawki najmu ponad dwukrotnie wyższej od wypożyczalni, która współpracowała z pozwanym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Do zdarzenia, w wyniku którego doszło do uszkodzenia samochodu marki M. (...) nr rej. (...), rok produkcji 2016 doszło w S.. Od razu po powrocie do domu poszkodowana zgłosiła szkodę w Oddziale pozwanego w O.. Poszkodowana zgłosiła szkodę u swojego ubezpieczyciela, w (...) S.A., bo było to dla niej najprostsze. Sprawca zdarzenia ubezpieczony był w (...). Dostała informację, że ma możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego i że samochód będzie na nią czekał w serwisie. Cały czas serwisowała samochód w O. w serwisie autoryzowanym M.. Miała ustalony termin z warsztatem, kiedy będzie mogła zostawić samochód do naprawy. Do warsztatu przyjechał również likwidator pozwanego. Naprawa miał trwać około tygodnia, więc poszkodowana skorzystała z pojazdu zastępczego zaproponowanego przez warsztat. Była przekonana, że wynajmuje auto proponowane przez (...).

Dowód: zeznania świadka A. R. (1) (00:13:30 – 00:42:41 minuta

rozprawy z dnia 29.11.2019r. k. 96 – 97 akt) oraz (00:02::51 – 00:20:13

minuta rozprawy z dnia 11.09.2020r. k. 164 – 164 v akt), druk zgłoszenia

szkody (k. 100 – 101 akt),

Samochód sprawcy szkody posiadał ubezpieczenie OC w ruchu krajowym na dzień 7 sierpnia 2017r. w (...) Towarzystwie (...) S.A. w W..

Dowód: odpowiedź na zapytanie z Ubezpieczeniowego Funduszu

Gwarancyjnego z 26.08.2018r. (k. 41 akt)

W wyniku zgłoszenia szkody pozwanemu poszkodowana otrzymała od pozwanego potwierdzenie zgłoszenia o wypłatę odszkodowania – Likwidacja bezpośrednia. Do pisma załączono projekt umowy zlecenia pozwanemu likwidacji szkody, umowy przelewu wierzytelności wobec zakładu (...) na rzecz pozwanego oraz informację o zasadach wynajmu pojazdu zastępczego wraz z wysokością akceptowanych przez pozwanego stawek najmu. Poszkodowana została poinformowana, że po zapoznaniu się z projektami przesłanych umów w rozmowie telefonicznej z konsultantem pozwanego będzie miała możliwość zaakceptować ich treść i wyrazić ustnie zgodę na ich zawarcie. W segmencie pojazdu (...), np. N. (...) stawka najmu akceptowana przez pozwanego w okresie najmu od 8 do 14 dni wynosiła 140 zł netto za dzień. W zestawieniu pozwanego nie ujęto samochodu marki M. (...).

Dowód: pisma informacyjne pozwanego (k. 102 – 103, 110, 111 akt) umowa zlecenia

(k.103v – 104 akt), umowa przelewu wierzytelności z 13.10.2017r. (k. 105v –

106 akt), nagranie rozmowy (płyta CD k. 125 akt)

W dniu 16 sierpnia 2017r. pozwany sporządził kalkulację kosztów naprawy na kwotę 3.013,22 zł brutto.

Dowód: kalkulacja kosztów naprawy pojazdu (k. 117 – 121 akt)

W dniu 25 września 2017r. A. R. (1) oświadczyła, że w następstwie szkody w pojeździe M. (...) nr rej. (...) niezbędne było korzystanie z pojazdu zastępczego ponieważ między innymi, firma nie posiada innych pojazdów, które mogłyby być wykorzystane zastępczo, pojazd wykorzystywany jest w sposób ciągły i jest niezbędnym narzędziem pracy, miała możliwość odliczenia podatku VAT w 50%, a różnicę należało wypłacić wynajmującemu.

Dowód: formularz informacji szkody z 25.09.2017r. (k. 8 akt)

W dniu 25 września 2017r. powód zawarł z A. R. (1) umowę najmu pojazdu oraz cesji wierzytelności, na podstawie której wynajął jej samochód marki N. (...) nr rej. (...), rok produkcji 2017. Ustalono kwotę najmu dobowego na 200 zł netto. W § 6 umowy najemczyni przełała na rzecz powoda swoją wierzytelność - prawo do odszkodowania z tytułu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego wobec pozwanego, w związku ze szkodą (...).

Dowód: umowa najmu pojazdu oraz cesji wierzytelności z 25.09.2017r. (k.

7 –7v5 akt)

W dniu 25 września 2017r. poszkodowana A. R. (2) wniosła do pozwanego o przekazanie należności za wynajem samochodu zastępczego na rachunek bankowy powoda.

Dowód: pismo poszkodowanej do pozwanego (k. 6v akt)

Do wydania samochodu zastępczego doszło w dniu 25 września 2017r., a do jego zwrotu w dniu 6 października 2017r.

Dowód: protokół zdawczo/odbiorczy (k. 9 akt)

Z oświadczenia warsztatu o przebiegu naprawy wynika, że zgłoszenia szkody w towarzystwie ubezpieczeniowym dokonano w dniu 9 sierpnia 2017r., opis szkody (pierwsze oględziny) wykonane przez towarzystwo ubezpieczeniowe nastąpiły w dniu 16 sierpnia 2017r., przyjęcie uszkodzonego pojazdu do serwisu nastąpiło w dniu 25 września 2017r. i w tym dniu dostarczono do warsztatu kalkulację naprawy sporządzoną przez towarzystwo ubezpieczeniowe. Części zamienne zamówiono w dniu 25 września 2017r., a ich odbiór nastąpił 29 września 2017r. Naprawę pojazdu zakończono w dniu 29 września 2017r. i wtedy zgłoszono dodatkowe oględziny pojazdu, które odbyły się 3 października 2017r. W dniu 4 października 2017r. zamówiono dodatkowe części zamienne i naprawę zakończono w dniu 5 października 2017. Odbiór pojazdu przez klienta nastąpił w dniu 6 października 2017r.

Dowód: oświadczenie warsztatu o przebiegu naprawy pojazdu (k. 6 akt)

W dniu 6 listopada 2017r. powód wystawił wobec AR F. G. A. w Z. fakturę VAT (...) z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego N. (...) na czas naprawy pojazdu M. (...) na kwotę 2.706 zł oraz dostawę i odbiór pojazdu na kwotę 172,20 zł, łącznie na kwotę 2.878,20 zł, płatną w terminie 14 dni do 20 listopada 2017r. W załączniku do faktury wskazano, że najem wyniósł 11 dni za cenę 200 zł netto, łącznie 2.200 zł netto.

Dowód: faktura VAT (...) z 6.11.2017r. z załącznikiem (k.5 – 5 v akt)

W dniu 15 listopada 2017r. pozwany przekazał do wypłaty (...)J. kwotę 7.033,02 zł, wskazując jednocześnie, że wcześniej wypłacił kwotę 223 zł tytułem kosztów pojazdu zastępczego.

Dowód: decyzja pozwanego z 15.11.2017r. (k. 123 akt)

W dniu 20 czerwca 2018r. pozwany (...) Spółka Akcyjna przyznał A. R. (1) odszkodowanie za wynajem pojazdu zastępczego kwocie 223 zł, które podlegało wypłacie na rzecz powoda. W uzasadnieniu pisma wskazano, że w przypadku braku akceptacji stanowiska ubezpieczyciela istnieje możliwość wystąpienia do sądu powszechnego w celu dochodzenia roszczeń nieuwzględnionych przez (...) S.A. W tym wypadku jako pozwanego należy wskazać ubezpieczyciela sprawy szkody, tj. (...) S.A. Z uwagi na możliwość eksploatacji pojazdu po zaistnieniu szkody ograniczono czas wynajmu pojazdu zastępczego do dwóch dni. Okres ten odpowiada technologicznemu czasowi naprawy. Oddanie pojazdu do naprawy powinno nastąpić nie wcześniej niż w dniu jej rozpoczęcia. Prawidłowa organizacja naprawy, wykonana sprawnie i bez zbędnych przestoju, nie odbiega od okresu, który wynika z technologicznego czasu jej wykonania. Weryfikacji podlegała także stawka za wynajem pojazdu do 111,50 zł netto za dzień najmu. Zgodnie z przekazaną informacją wynajem pojazdu zastępczego w klasie adekwatnej do pojazdu uszkodzonego był możliwy do zorganizowania za pośrednictwem (...) SA lub indywidualnie w wypożyczalniach działających na terenie całego kraju, za stawkę dobową przez pozwanego akceptowaną.

Dowód: decyzja pozwanego z dnia 20.06.2018r. (k. 10 – 11, 124 akt)

Uzasadniony okres wypożyczenia samochodu zastępczego wynosił 9 dni.

Dla kwalifikacji samochodu do odpowiedniej klasy w wypożyczalniach i dla ustalenia kosztu wypożyczenia samochodu ma znaczenie cena zakupu samochodu. Uszkodzony samochód był samochodem M. (...) z silnikiem zasilanym benzyną. Jest to samochód zbudowany na bazie kompaktowego samochodu M. (...) – klasa. Ceny samochodu M. (...) – klasa i (...) klasa są porównywalne. A- klasa M. odpowiada klasie C w wypożyczalniach. Samochody M. (...) i N. (...) są samochodami, które w różnych kwalifikacjach są przeważnie zaliczane do osobowych samochodów terenowych. Jest to duża grupa, zróżnicowana pod względem np. ceny i wielkości samochodu. Samochód N. (...), który był przedmiotem wypożyczenia, z racji jego wartości porównywalnej z wartościami samochodów klasy C, powinien mieć ustalony koszt wypożyczenia jak samochód zaliczony do cen klasy C. Koszt najmu samochodu klasy C w czasie 9 dni wynosił minimalnie 1.107 zł a maksymalnie 1.380,10 zł.

Dowód: opinia biegłego sądowego mgr. inż. J. P. (k. 183 – 196 akt)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów, zeznań świadka A. R. (1) oraz opinii biegłego sądowego mgr.inż. J. P..

Sąd zważył co następuje:

Podstawą niekwestionowanej przez (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. odpowiedzialności za szkodę wywołaną przez sprawcę kolizji drogowej w dniu 7 sierpnia 2017r. była umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów

mechanicznych, zgodnie z którą pozwany przyjął na siebie odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający lub ubezpieczony (art. 822 § 1 kodeksu cywilnego).

Odpowiedzialność sprawcy szkody wynika z przepisu art. 436 § 1 k.c., zgodnie z którym odpowiedzialność określoną w art. 435 k.c. ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. W art. 435 § 1 kodeksu cywilnego przewidziano odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła na skutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie zaś z art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2013r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz. 392 ze zm.) ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. W art. 36 ust. 1 ustawy wskazano, że odszkodowanie ustala się w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym. Oznacza to, że o rodzaju i wysokości świadczeń należnych od zakładu ubezpieczeń decydują przepisy kodeksu cywilnego, a w szczególności art. 361-363 oraz 444 – 447.

Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela (art. 8 ust. 4 ustawy o działalności ubezpieczeniowej). Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody, na zasadach określonych w kodeksie cywilnym. Odpowiada więc za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. W tych granicach naprawienie szkody powinno obejmować wszystkie straty, które poszkodowany poniósł wskutek zaistnienia szkody (art. 361 § 2 k.c.). Przedstawione reguły nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę. Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej uszkodzenia stanowi szkodę majątkową. W piśmiennictwie podkreśla się, że normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego w sytuacji jego uszkodzenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem samochodu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu.

W toku likwidacji szkody poszkodowana zwróciła się do (...) Spółki Akcyjnej, z którym sama zawarła umowę ubezpieczenia OC o dokonanie likwidacji szkody w ramach systemu (...) czyli Bezpośredniej Likwidacji S.. (...) ten działa od wielu lat w takich państwach jak Francja, Belgia, Hiszpania, Grecja czy Wielka Brytania. W Polsce przystąpiło do niego osiem zakładów ubezpieczeń, w tym największe (...), W., E. Hestia. Jest to porozumienie zakładów ubezpieczeń, które rozliczają się za szkody w systemie ryczałtowym i nie zmienia ono statusu odpowiedzialności za wypadek drogowy. Sprawca kolizji lub zakład, w którym miał on wykupioną polisę OC nadal odpowiadają za likwidację szkody. Poszkodowana zawarła z pozwanym (...) S.A. umowę zlecenia podjęcia czynności likwidacyjnych w związku ze szkodą i dokonała na jego rzecz przelewu wierzytelności przysługujących wobec (...), będącego zakładem ubezpieczeń sprawcy szkody do wysokości zapłaconej przez (...) S.A. W toku likwidacji szkody w ramach systemu (...) pozwany (...) S.A. ustalił w sposób bezsporny odszkodowanie z tytułu naprawy uszkodzonego pojazdu i wypłacił odszkodowanie, odmówił jednak uznania zasadności całego okresu (11 dni) wynajmu pojazdu zastępczego uznając za zasadne 2 dni najmu i korygując stawkę najmu.

Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej uszkodzenia stanowi szkodę majątkową. W piśmiennictwie podkreśla się, że normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego w sytuacji jego uszkodzenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem samochodu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu.

Obowiązek pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego wynika również z wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego. Zgodnie z rekomendacją (...) z dnia 1.12.2009r. poszkodowany może żądać pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres, w którym nie było możliwe korzystanie z pojazdu, który uległ uszkodzeniu. Okres najmu winien być uzasadniony. Długość tego okresu warunkowana jest lojalnym zachowaniem się poszkodowanego wobec ubezpieczyciela.

W uchwale z dnia 15 lutego 2019r. III CZP 84/18, Sąd Najwyższy stwierdził, że odpowiedzialność ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego obejmuje także celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki, poniesione przez poszkodowanego na najem pojazdu zastępczego w okresie przedłużającej się naprawy, chyba że są one następstwem okoliczności za które odpowiedzialność ponosi poszkodowany lub osoba trzecia.

W toku sporu ustalono, że zachodziła konieczność wynajmu samochodu zastępczego, bowiem samochód uszkodzony w wyniku wypadku komunikacyjnego był samochodem z którego korzystała poszkodowana w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Poszkodowana dokonała na rzecz powoda przelewu wierzytelności wynikającej z najmu pojazdu zastępczego. Zgodnie bowiem z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba, że sprzeciwiałoby się to zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Pozwany (...) S.A. dokonał wypłaty na rzecz powoda kwoty bezspornej (za 2 dni najmu), przyjmując stawkę najmu w kwocie 111,50 zł, zgodnie z decyzją z dnia 20 czerwca 2018r.. Na tym zakończyła się rola pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W., zgodnie z umową zlecenia zawartą z poszkodowaną.

Wystąpienie przez powoda na drogę postępowania sądowego przeciwko ubezpieczycielowi poszkodowanej nie było zasadne. Powód był upoważniony przez poszkodowaną do wglądu do wszelkiej dokumentacji przedmiotowej szkody. Z akt szkody mógł się łatwo dowiedzieć, że szkoda likwidowana jest przez ubezpieczyciela poszkodowanej, a nie ubezpieczyciela sprawcy szkody, w ramach bezpośredniej likwidacji szkody i w oparciu o zawartą z poszkodowaną umowę zlecenia.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. nie ponosi dalszej odpowiedzialności z tytułu szkody ponad kwotę wypłaconą. Powództwo wobec tego pozwanego podlegało więc oddaleniu ze względu na brak legitymacji biernej.

Zasadny okres najmu pojazdu zastępczego obejmuje czas najmu związany z czasem naprawy uszkodzonego pojazdu. W ocenie Sądu za usprawiedliwione należy uznać w związku z tym, zgodnie z opinią biegłego, korzystanie z pojazdu zastępczego przez okres 9 dni.

Postępowanie dowodowe potwierdziło natomiast okoliczność, że pozwany (...) S.A. informował poszkodowaną o możliwości zorganizowania najmu pojazdu zastępczego i możliwości obniżenia stawki najmu do kwoty akceptowanej, w przypadku nie skorzystania przez poszkodowanego z oferty ubezpieczyciela. W załączonej przez (...) S.A. informacji nie wskazano jednak akceptowanej stawki za najem samochodu marki M. (...). Wskazano natomiast stawkę samochodu marki (...) np. N. (...), który był przedmiotem najmu. Z opinii biegłego wynika, że samochody te są porównywalne. Zdaniem Sądu zasadne było więc przyjęcie stawki w wysokości 140 zł netto za dobę, przy uwzględnieniu, że najem trwał 9 dni. Ponadto stawka ta mieści w stawkach stosowanych w 2017r. w wypożyczalniach losowo przyjętych przez biegłego, które prowadziły działalność na terenie Południowej (...). Odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego, powinno więc wynosić, zdaniem Sądu, iloczyn kwoty 156,10 zł brutto za dobę najmu (140 zł + 50% VAT stanowiące 16,10 zł) i dziewięciu dni najmu, czyli kwotę 1.404,90 zł. Tak wyliczone odszkodowanie, pomniejszone o kwotę wypłaconą przez pozwanego (...) S.A., winien uregulować (...) Towarzystwo (...) S.A. będący ubezpieczycielem sprawcy szkody.

W pozostałym zakresie roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie, w tym w zakresie żądania zasądzenia zwrotu kosztów dostawy i odbioru pojazdu, których nie domagałby się pozwany (...) S.A. i podlegało oddaleniu wobec dopozwanego.

O odsetkach rozstrzygnięto na podstawie art. 817 §1 k.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania wobec pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. wydano na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i obciążono nimi przegrywającego w całości proces wobec tego pozwanego powoda. Na koszty postępowania, które powód ma obowiązek mu zwrócić składa się wygrozdzenie pełnomocnika pozwanego w wysokości 917 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz.1804 ze zm.) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa.

W stosunku do pozwanego (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. Sąd wydał orzeczenie o kosztach postępowania na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., zgodnie z którym, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone i rozdzielił stosunkowo koszty postępowania. Powód wygrał sprawę wobec tego pozwanego w 49,53 %. Na sumę kosztów postępowania złożyła się opłata sądowa w wysokości 120 zł, wynagrodzenie biegłego w wysokości 800 zł i wynagrodzenia pełnomocników stron ustalone w kwotach po 917 zł na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 ze zm.) i w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U z 2015r. poz. 1804 ze zm.) wraz z opłatami skarbowymi od pełnomocnictw po 17 zł. Łącznie koszty wyniosły 2.754 zł. Powód poniósł kwotę 1.037 zł kosztów (120 zł + 917 zł), a powinien ponieść 1.389,94 zł (2.754 zł x 50,47%). Różnica tych kwot podlegała zasądzeniu od powoda na rzecz pozwanego (...).

Ponadto Sąd zwrócił pozwanemu (...) S.A. nierozliczoną zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego.

sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś